

# **V ČR postrádáme podporu správné preskripce na komunitní úrovni**

Prokeš M, Žemličková H, Wagner L

Konference CZEPAR, Hotel DUO, 14. listopadu 2024

# Obsah

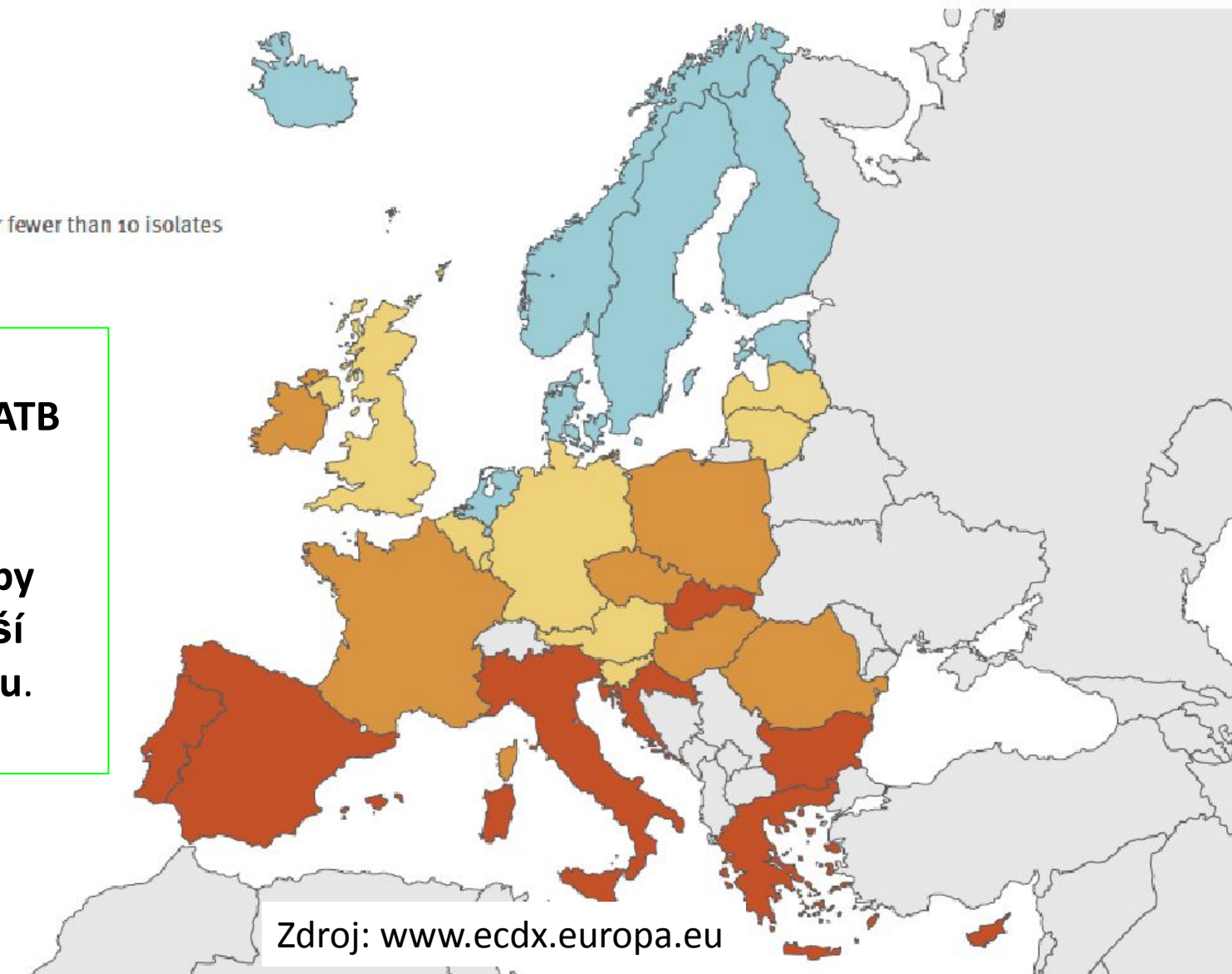
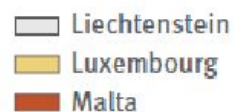
- **Rozvoj rezistence mikrobů vůči ATB souvisí se “SUBOPTIMÁLNÍM” způsobem rozhodování lékařů při preskripci ATB**
- **SPRÁVNOU preskripci je nutno podporovat - ale jak?**
- **Naše studie se všeobecnými praktickými lékaři v ČR a její výsledky**
- **Závěr: V ČR postrádáme podporu správné preskripce ATB na komunitní úrovni**

**Figure 3.25. *Staphylococcus aureus*. Percentage (%) of invasive isolates with resistance to meticillin (MRSA), by country, EU/EEA countries, 2017**



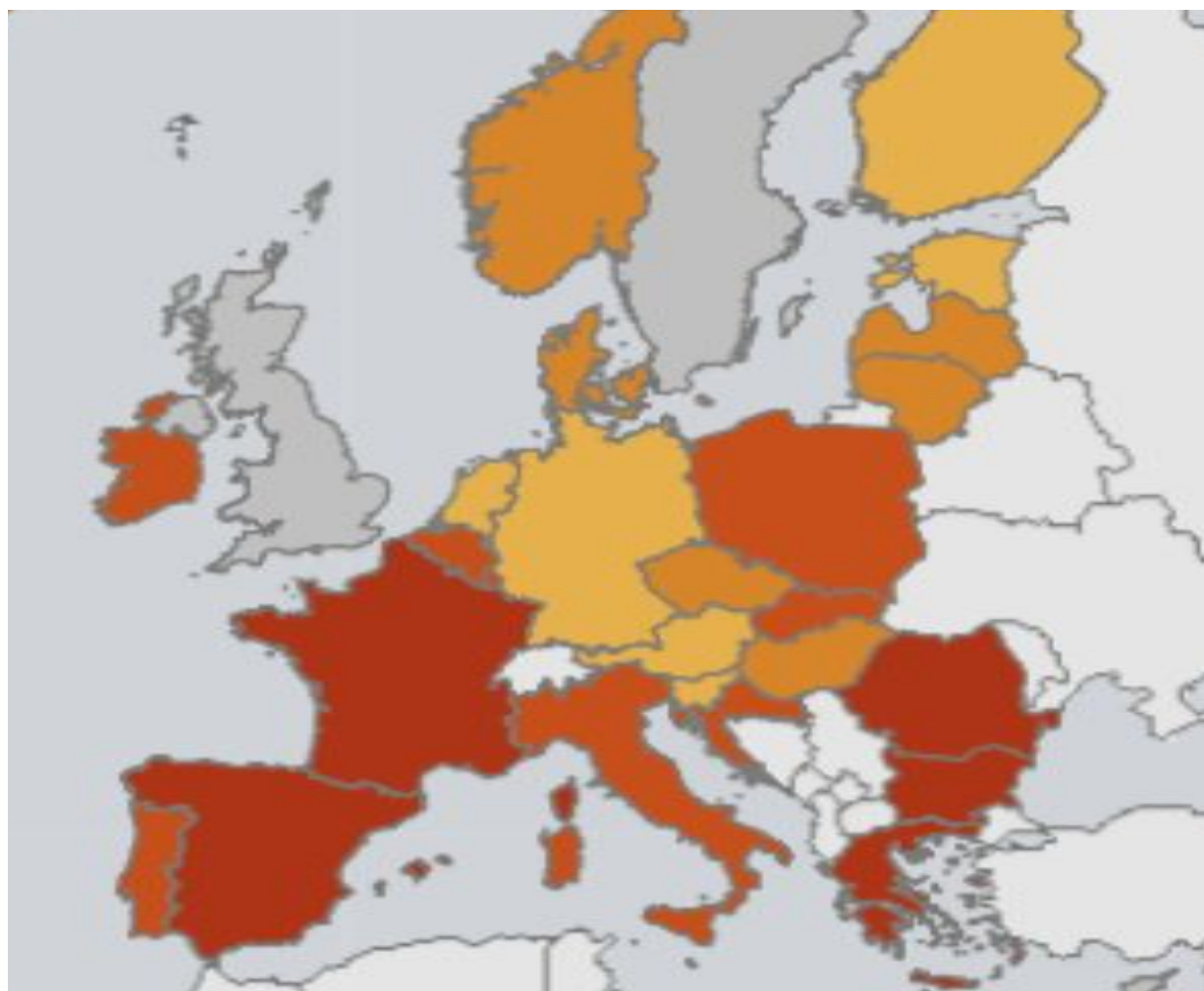
**Rezistence  
mikrobů na ATB  
Je v jižních a  
východních  
státech Evropy  
výrazně vyšší  
než na severu.  
ČR je na  
rozhraní.**

Non-visible countries

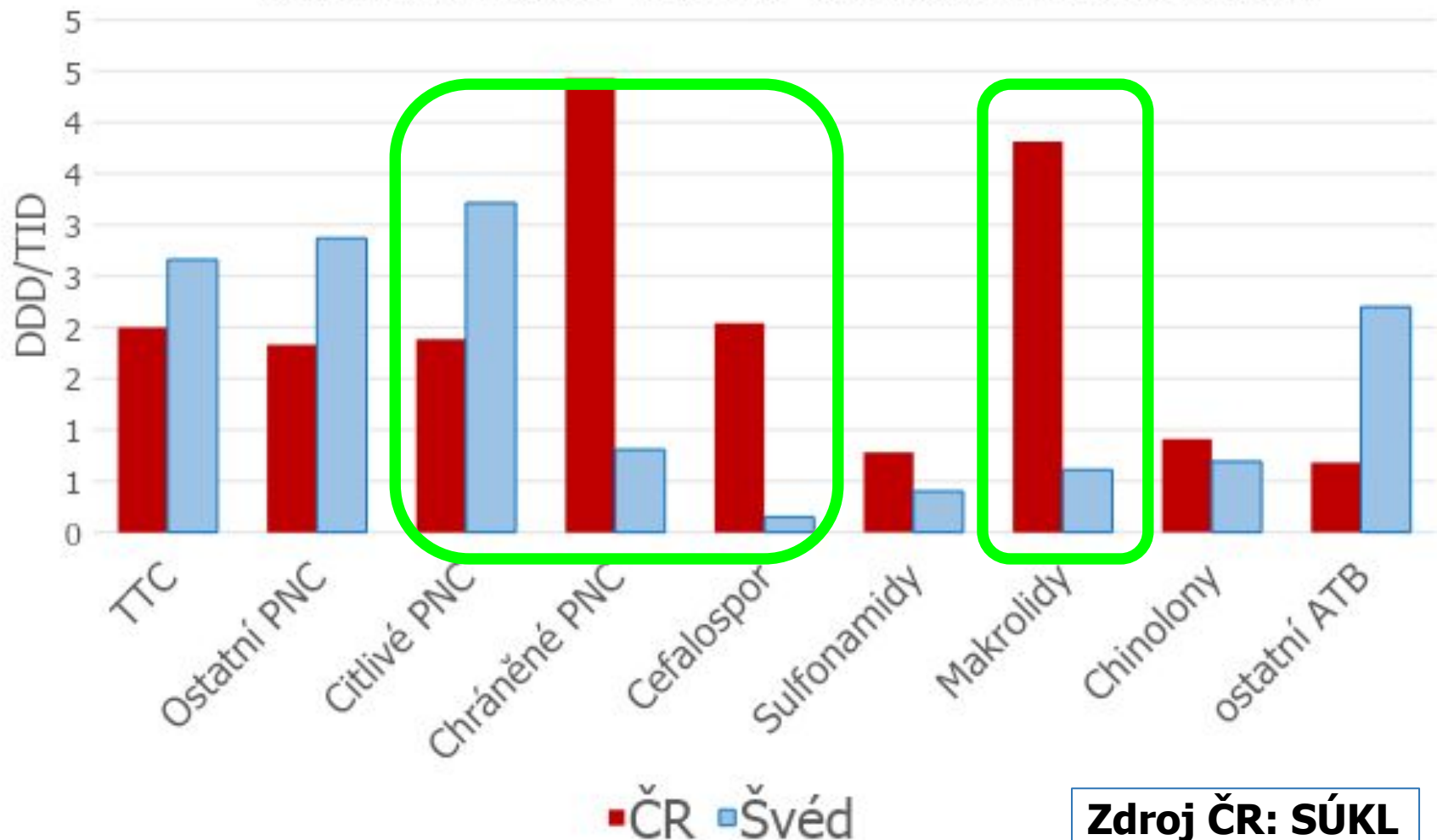


Zdroj: [www.ecdx.europa.eu](http://www.ecdx.europa.eu)

# Celkové spotřeby ATB v DDD/1000 obyv./den

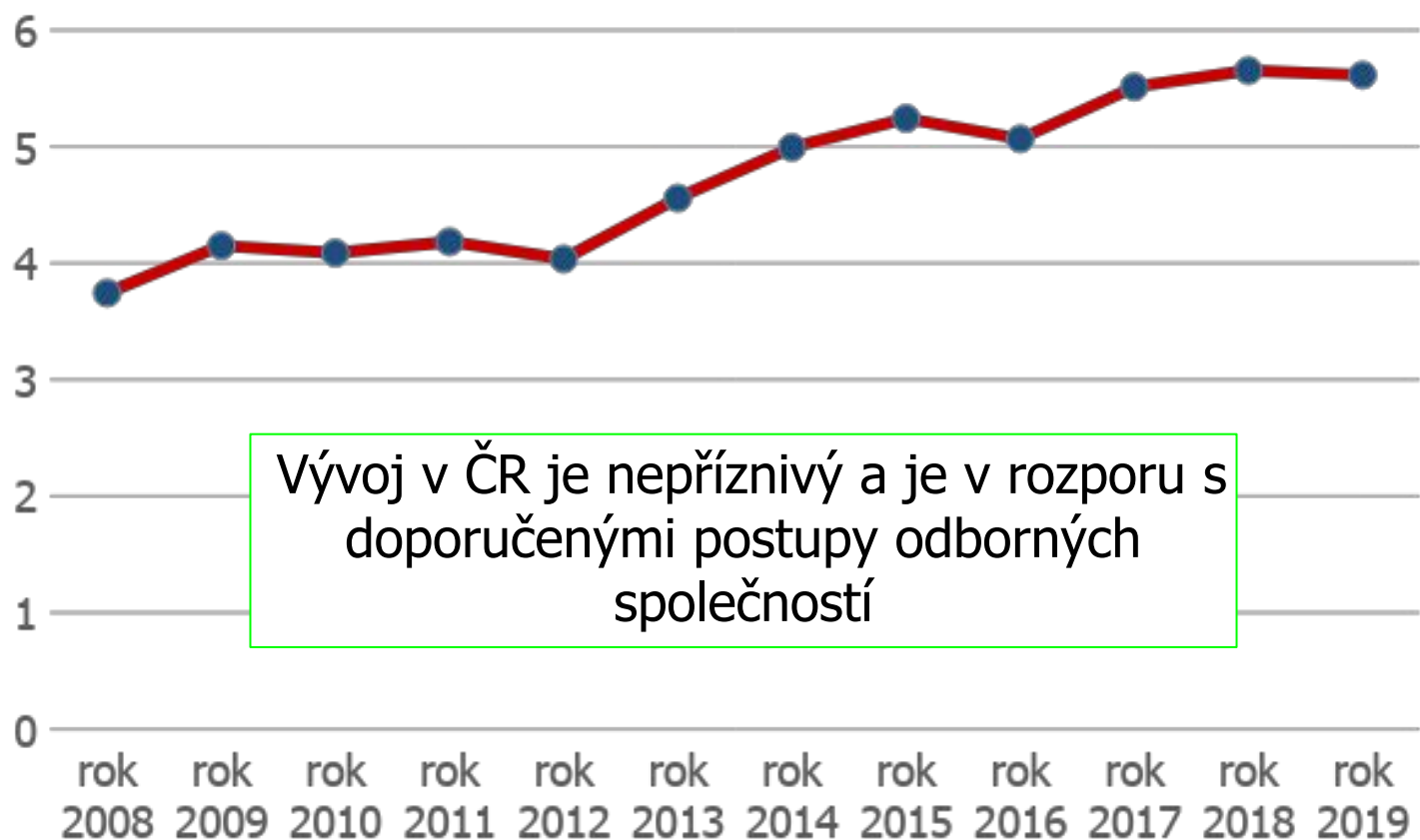


**STRUKTURA spotřeb ATB** v ČR  
je výrazně HORŠÍ než ve Švédsku,  
kde podávají lékařům zpětnou vazbu  
**VÝZNAMNÝ VLIV NA REZISTENCI**



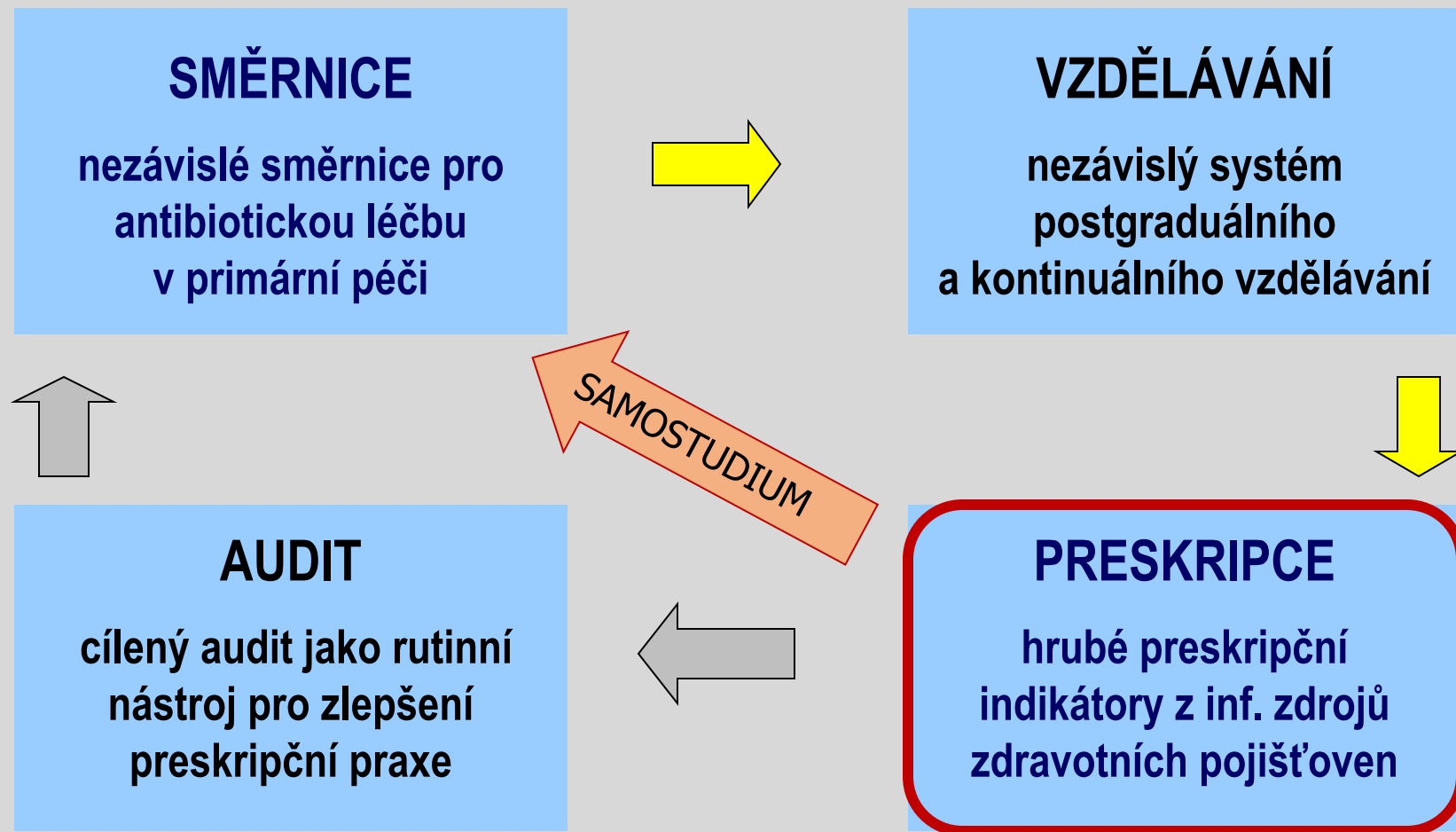
Zdroj ČR: SÚKL

# Preskripce širokospektrých ATB k preskripci ATB s úzkým spektrem



# Program pro zlepšování kvality používání antibiotik

---



# Základní idea

1. Lékař kriticky zhodnotí poskytnuté údaje
2. Utvoří si vlastní názor
3. Zopakuje si texty směrnic (guidelines) pro indikace ATB, bude-li chtít





# Vzory pro provedení

## **Iniciativa „zezdola“: Nizozemí**

- Kroužky účelné farmakoterapie“ se státní podporou (FTO)
- Skupina lékárníků a lékařů pracujících v určitém regionu
- Počet členů 5 – 20
- Jednotlivé kroužky:
  - samy rozhodují, co budou dělat,
  - ATB jsou jedním z předem připravených programů,
  - jsou motivovány k činnosti

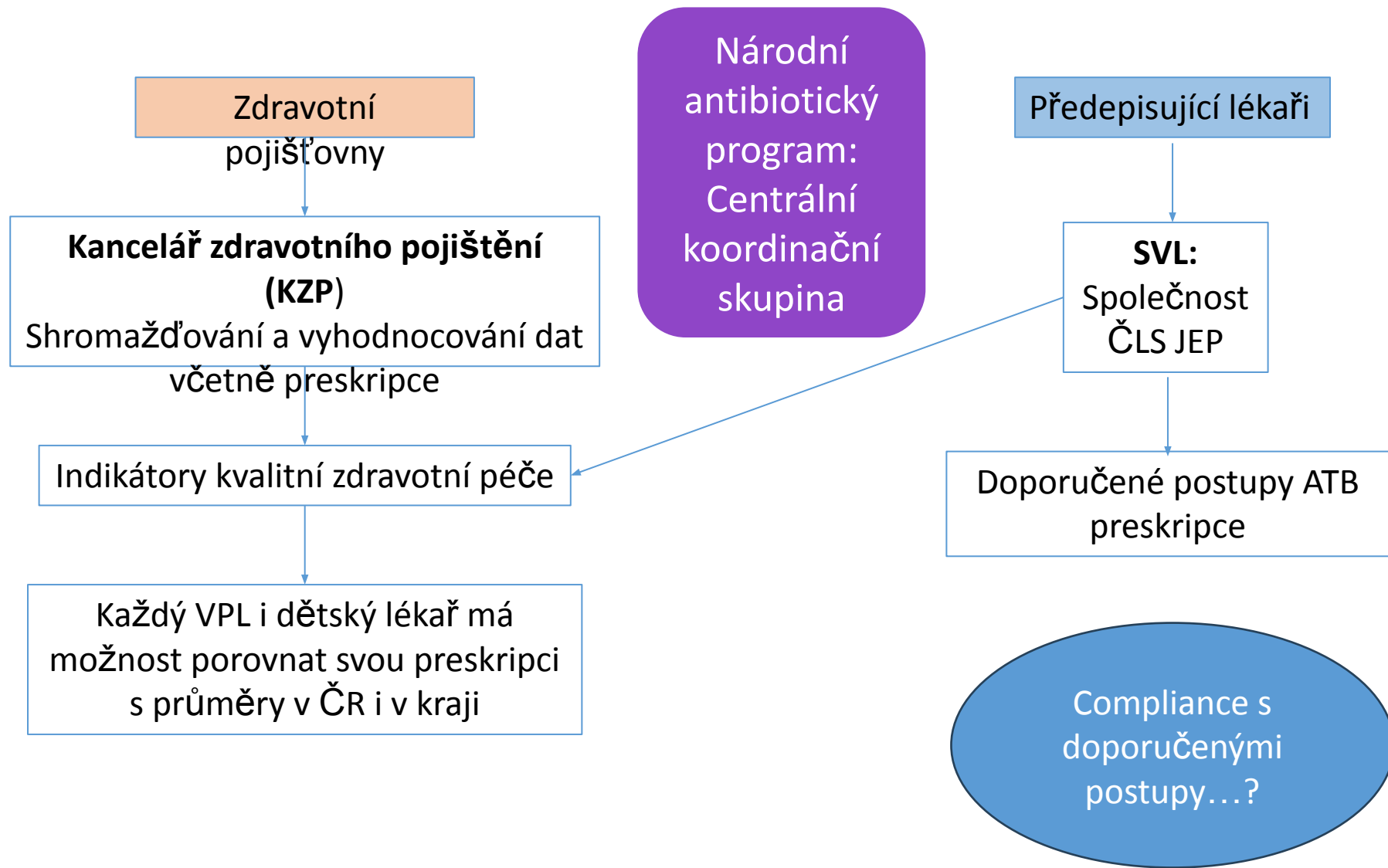
## **Iniciace „shora“: Švédsko**

- Centra účelné farmakoterapie v centru i v krajských nemocnicích
- Začátek v 60-70 letech spolu s ČR
- ATB: Projekt STRAMA od 90. let
- 2000 – 2002 podpora ze strany Švédské vlády 300 tis. EUR/rok

### **ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ:**

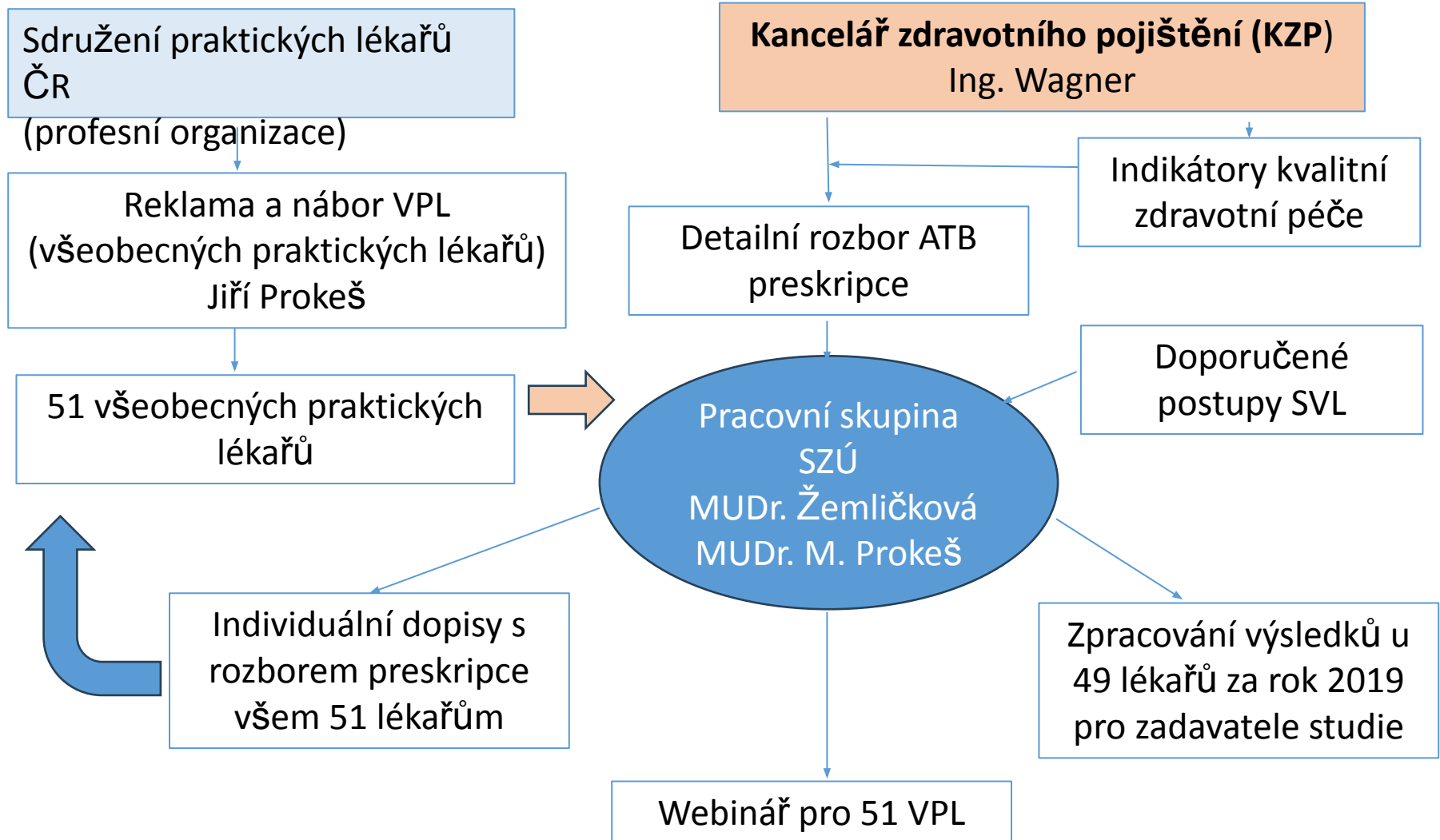
- 2003 – 2005 zvýšení podpory na 850 tis. EUR/rok

# Hráči na poli vyhodnocování preskripce praktických lékařů



# Projekt „Norské fondy“

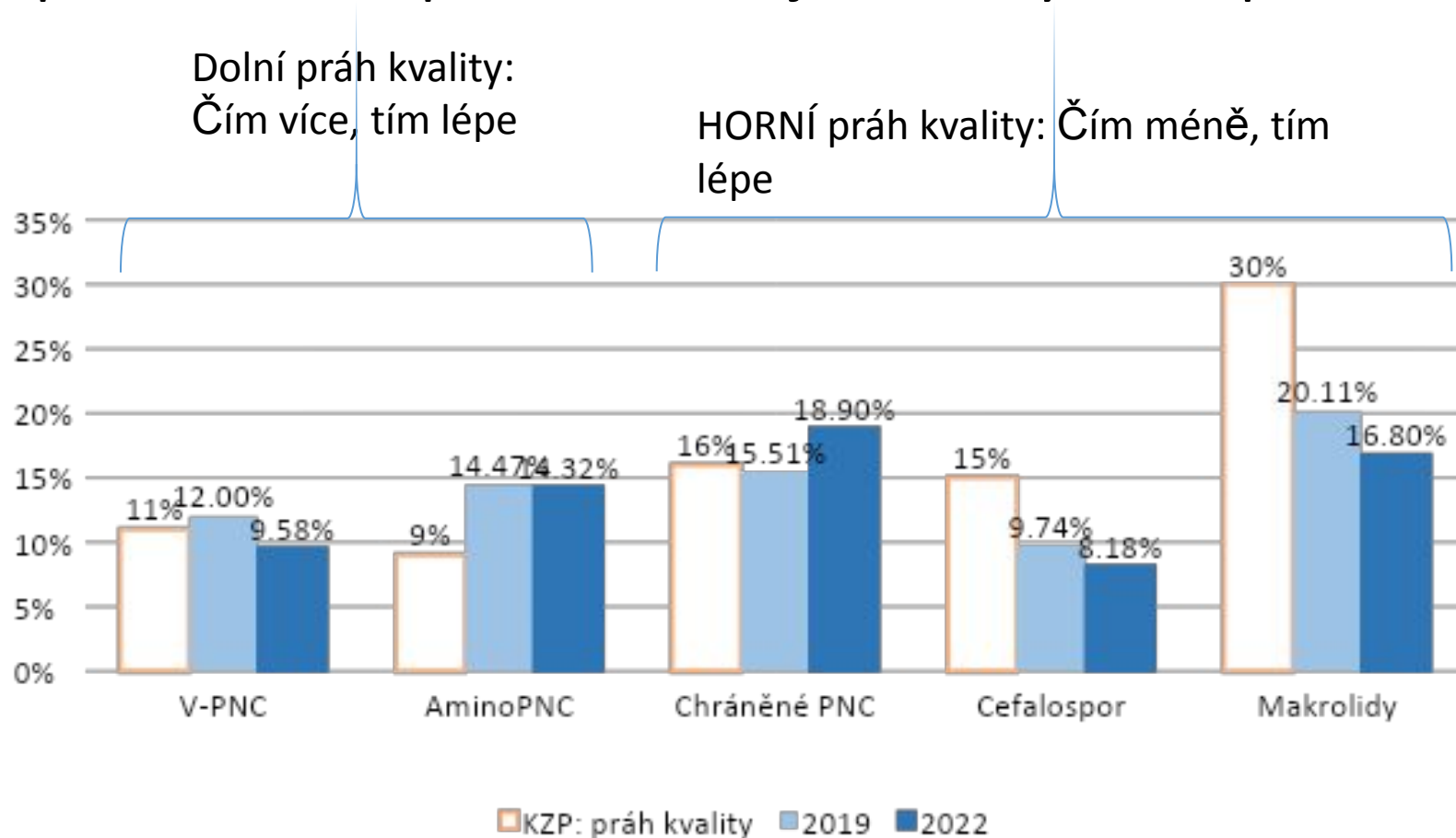
## Řešení: SZÚ



# Průběh studie

1. Příprava studie
2. Výběr dobrovolníků z řad všeobecných praktických lékařů
3. Sběr jejich dat – jejich preskripce ATB za rok 2019 (poslední „předkovidový“ rok)
4. Vyhodnocení
5. Informace dotyčných lékařů o jejich preskripci prostřednictvím dopisů a webináře
6. Druhý sběr dat za rok 2022
7. Opětovné vyhodnocení a opětovné informování lékařů

# Praktičtí lékaři sledované skupiny: procenta receptů na ATB u jednotlivých skupin ATB

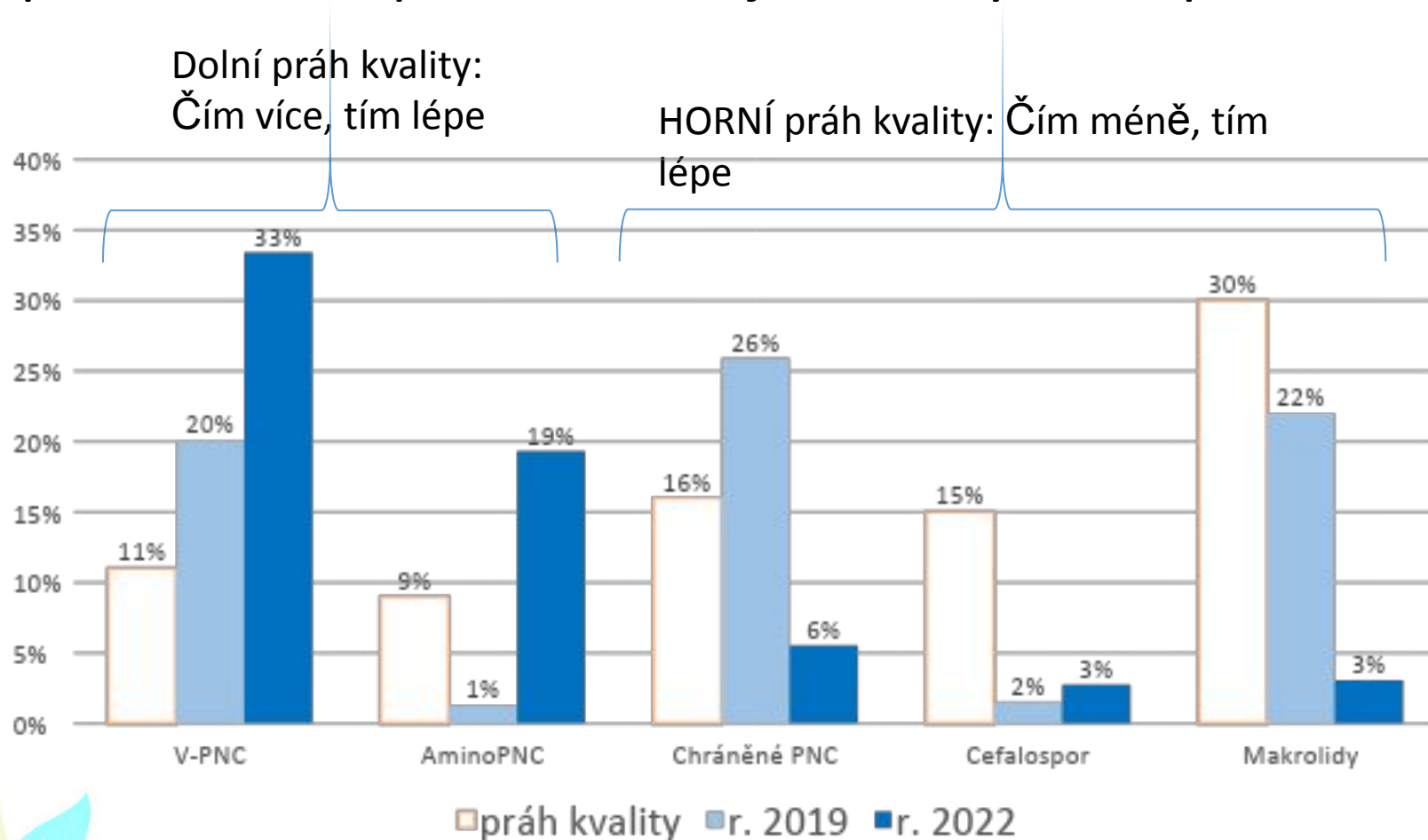


Hodno-  
ce  
ní:

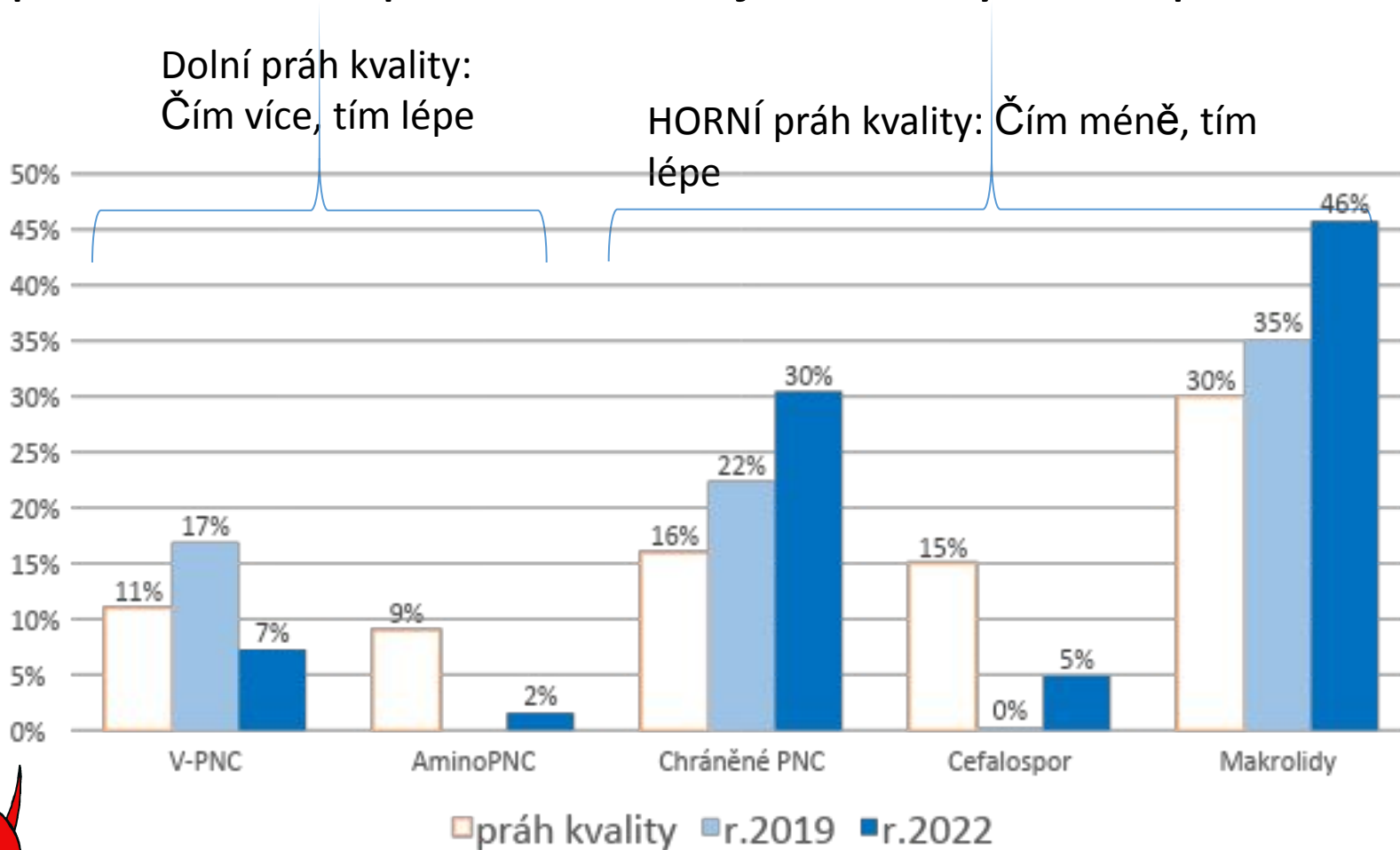


Bias: Lékaři, kteří se přihlásili k rozboru preskripce, začínali z lepší pozice

# Praktický lékař 1 ze sledované skupiny: procenta receptů na ATB u jednotlivých skupin ATB



# Praktický lékař 2 ze sledované skupiny: procenta receptů na ATB u jednotlivých skupin ATB



# Počty sledovaných lékařů, kteří splnili kritéria kvality (KK) preskripce ATB

Skupina ATB	Kritérium kvality: Procenta ze všech ATB	Splnilo lékařů v 2019	Splnilo lékařů v 2022	O kolik procent lékařů splnilo KK více v 2022 než v 2019
peniciliny s úzkým spektrém	11 % a více	57 %	54 %	- 3 %
nechráněné aminopeniciliny	9 % a více	54 %	74 %	+ 20 %
chráněné aminopeniciliny	16 % a méně	57 %	63 %	+ 6 %
cefalosporiny	15 % a méně	78 %	87 %	+ 10 %
kotrimoxazol	7 % a méně	52 %	52 %	0
makrolidy	30 % a méně	87 %	98 %	+ 11 %
chinolony	3 % a méně	59 %	67 %	+ 8%
tetracykliny	15 % a méně	91 %	89 %	- 2%



# Závěr

- Implementace doporučených postupů do klinické praxe je obtížná
- Podávat předepisujícím lékařům zpětnou vazbu prostřednictvím rozborů preskripce má smysl
- Provedení studie bylo značně náročné
- Plošné zavedení takové podpory správného předepisování z jednoho místa pro všech 5000 praktických lékařů není dosti dobře možné
- Postrádáme krajský (okresní?) článek

# STRAMA (Švédsko)

Cars O: STRAMA, Seminář WHO Praha 13.1.2005



**DĚKUJI ZA POZORNOST**